

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. 1/2, évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ — „ — „ — „
Egyes szám 10 „

Előfizetési pénz s minden közlemény:
Főpíacz. Vecsey-ház földszint
a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizetheti helyben:
Telegr. K. Lajos könyvkereskedésben
s a szerkesztőségnél. — Egyébként
a postahivatalok útján.

Hirdetési díj:

Öt-hatásos petítórét 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több
szöveges hirdetés, alk. szerint a leg-
olcsóbb árért.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön
30 kr.
„Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény öt-
hatásos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentesül beküldött kéz-
iratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy-
szintén kéziratok sem adnak vissza.

Debreczen, apr. 19.

Mint a valódi szerelmes, kinek képele szerelme tárgyán, imádozott anyalán függ álmaiban és ébrenlétében, s ha szól akaratalanul is a kedvesre téríti a legelűbb dolgokról is beszédének fonálát: azonképen van most a gondolkodni tudó és gondolkodni szerető magyar nemzet fiainál a dolog. A magános perczekben a gondolat, a társaságokban a beszéd a legközönbösebb tárgyról is, azon felette fontos kérdésekre vitetik, melyeknek megoldása körül Bécsbe zárandó kormánytagjai már régóta fáradoznak. Eber, s valódi felvont figyelemmel függött a nemzet e kérdéseken, eldobva ez egyszer a pártokodás gyűlöletét, egyetértőleg s egy akarattal történtek felfolyamodások az ország minden részéből a képviselőházhoz, melyek az önálló vámtérítést s független magyar bank felállításának keresztülvételét szorgalmazta, s legközelebb Bécsben is felkereste Pozsony város küldött sége kormányunk legközelebből érdeklő tagjait, talán azért, hogy a Bécsiek is lássák, miszerint a magyarok a nevezett kérdést életkérdésnek tartják, s a bécsiekkel szemben újjal mutathassanak azon tényre, hogy ize sógorok, annyira ártották Magyarországot önálló vámtérítéssel és bankja felállításának szükségét, hogy a hazában történt száz és száz kérvényekkel be nem érve, ize ide is elzáródnak, s hogy itt is tudunkra adja azon hírt, hogy a nevezett dolgok nélkül nincs számára élet, tudunkra adja azon törvényes kívánságát, hogy ezentul ő is mint valódi nemzet önére jére támaszkodva, saját ipara, kereskedelme megteremtése által akarja anyagi retentő helyzetét megváltoztatni, s hogy betelt már az úres igéretnek boldondoknak való jukas mogyoróval.

Az alkudozás hullámain vergődik azonban, mintha misem történt volna, legkevésbé sem hajtva már régtől a közvélemény parancsoló szavára, nem kívánnak erőt, tekintélyt meríteni azon nagyszerű és önkéntes támogatásból, melyre az ország mintegy edzett hős, kiváncsi teljesítésének már kísérleti kezdeténél is rendületlenül kísér volna kormányának háta mögött állani.

Micsoda időket értünk? hogy egy kormány, és talán még az a képviselőház is, melynek tagjai éppen azért választották oda, hogy szívére tett kezekkel történt fogadásához hűen a haza javát, tehát a nemzet közjiválatát ügykezzék teljes erejéből kivívni, most a legfontosabb kérdéseknél a lét és nem lét kérdéseinél az uralkodó közvéleményt nem hogy szeméi előtt tisztelettel tartaná, de sőt felibe emelkedve, eléggé nem sajnálható fel sem vevel, lenéző kicsinyléssel mellőzik?! A lében van-e valami rothasztó, valami dögleletes, mely elpusztítja a kebel jobb és nemesebb érzelmeket?!

Hajh! tisztelt választók, be kár volt attól a régi zászlótól, annak a csalfa zászló vívőnek szép szavairól elpártolni, be kár volt meg nem maradni a régi erkölcsök és régi elvek mellett! Lám az elbizakodott góg, most már szemetekbe vagdalja, hogy a véleményetekre nem is hederít, mit adhatnak ők olyan köz-

és be lehet fordítani. Maradtatok volna csak szilárdan a régi dicő elvek mellett, most a régi zászlót, ha kissé tépeten is, de dicsően és magasan hordhatnátok; míg ma a megvetetés, saját nagyjaitok általi megvetetés szele minduntalan a nembecstülés fertőjébe csapdossa.

Nehogy azonban azt találja valami tulérékeny ideges hazafi gondolni, hogy mi talán visketeges ócsárlási kedvünk-ből beszélünk, a „Nemzeti Hírlap”-ból, melyet senki sem vádolhat azzal, hogy szélső független elveket vallana, bátrak valánk ideigatni a következő sorokat:

„A kormányt ne szidalmazzatok. Minden nemzetnek olyan bírái s hivatalnokai, olyan képviselői s tudósai. olyan miniszterei vannak, aminek megérdemel, aminőket terem, aminőket adni tud magának. Kívánhattok a kormánytól szorgalmat és becstelenséget, alkotmányos szellemet és hazafiságot, de azt nem követelhetitek tőle, hogy különb legyen a nemzetnél, melyet vezet, a hadseregénél, melynek erejével számot kell vetnie, az anyánál, ki szülte. Azonkívül a mi kormányunknak, a monarchia sajátságos állami viszonyai között nehezebb, kényesebb állása van, mint más, egyszerűbb viszonyok közt működő kormányoknak. — Gondoljátok meg a magyar társadalom büneit, a nemzet politikai lanyhaságát, — és aki teljesen bűn nélkül valónak érzi magát, az vesse az első követ a miniszteriumra.

Mindnyájunk büne, hogy idáig jutottunk.

De mindnyájunk közül azoké lesz az érdem országrésze, kik a nemzet élén állnak, ha képesek azt kivezetni az igéret földére.

Még nem késő. Ha valót mond a felhivatalos hradó, hogy a két miniszterium közt még nem jött létre a megegyezés, akkor még nem késő, akkor még meg lehet Magyarországot menteni a gazdasági bukástól.

Gondolja meg a miniszterium a felelősség öríási terhét, mely vállaira nehezedik, ne hajtson a hétköznapi bölcsesség olcsó tanácsaira, hanem emelkedjék az események színvonalára. A mondás: „si vis pacem para bellum” semmire sem illeik ugy, mint a mi gazdasági küzdelmeinkre az osztrák elnyomás ellen, melyben a „pax”-nak, ha „bellum” nélkül jön létre, mindig mi adjuk meg az árat.

Gondolja meg a miniszterium saját jövőjét is. Mi nagy csapásnak tartanók hazánk alkotmányos fejlődésére nézve, ha a szabadelvű párt felbolmanék, mielőtt más, egészségesebb alapokon nyugvó alkotmányos párt léphetne helyébe, ha a kormány feje, Tisza Kálmán lejárta magát, s az utolsó évtized „elhasznált” politikusaiknak kelletlenül nagyobb számát szaporítaná. — De bizonyosnak tartjuk, hogy azon nap, melyen a közös vámtérítést fentartó új szerződés ténynyé válik, kezdő napja lesz a szabadelvű párt bomlásának, s hogy azon államférfi, kinek neve e szerződés alatt fog állani, kiváló képességei és önzetlen hazafisága dacára rövid idő alatt meg fog térni a „lehetetlen” emberek csöndes hazájába.

Még nem késő: forduljanak vissza véleményre, melyet egy nyomorult halandó mosolygó szavára, mint subát ki-

és utról, melyen elindultak, ne fosszák meg Magyarországot egy csapással gazdasági önállóságának s anyagi felvirágzásának lehetőségétől, s azon biztosítékától a jövőnek, mely egy szilárd parlamentáris többségben s egy kiváló államférfiában rejlik.

Nem irunk hozzá kommentárt, a kitételek magyarul vannak, a kifejezés világos, érthető, a kinek füle van a hallásra, hallja. Megindultatok a magaslatról, ha azt a mentő bokrot, mely futások rohamában a nemzeti közvélemény alakjában mutatkozik, egész erőtből meg nem ragadjátok, a lezuhanás veszélyét csak az isten mindenhatósága tudja elhárítani.

Tiszai Dániel.

— Mocsary Géza ur, ki új megválasztásnak vette alá személyét, mint leghitelesebb forrásból értesülünk, pártunk programjával lépett fel és választott meg másodszor, és megbízó levelének beadása után csatlakozni fog országgyűlési képviseltetésünkhez.

— A m. kir. kereskedelmi miniszterium közzé tette, miként a keletindiai postagazgatással az érték nyilvánítás nélküli kocsipostai csomagok kölcsönös kicserélésére egyezmény kötöttet s léptettetett életbe.

— Uj hadügyminiszter és főhadparancsnok. A „Vaterland” az újságolja, még pedig a legnagyobb határozottsággal, hogy Koller hadügyminiszter legközelebb visszalép, s helyét ő felsége főhadjegede; Mondel báró foglalja el. Koller Magyarország főhadparancsnoká nevezetnek ki.

A szabadkőművesek.

A bölcseszek azon csoportja, mely Franciaországban 1743-ban szokatlan sikerrel lépett fel, Voltair körül sorakozott s elfogadva ennek felmondatót: „Irtok ki azt, a mi igazságos!” megmátána a római egyházat, kiválasztva a jesusait, s arra oly mély csapásokat mért, hogy azokat maig sem bírta kiheverni. Voltaire, ezen magasztos szellemek legiójának feje, akkora dicsőségének hajnalában finyult, s támadásával porrá zúta a pápák, püspökök és papokna: a haadás ezen kerülhetlen elienségeinek egyházi s világi tekintélyét; — Montesquieu a maga részéről a szabadság ügye mellett harcolt s közzétette a hírhírű „Perza leveleit”; a Rousseau, Diderot s D'Alenbert a küzdők sorai közzé léptek s hatalmuk erősítették az encyclopaedisták szent zászlóját; Mappertuis, Clairaut, Camus, Le Montais, — La Condamine, Bonquer, Godin, és Jussiden a Genesis traditívóval szemben kimutatták a föld alakulása történetét s geometrikailag határozták meg a föld alakját, megmévén egy fokot a délkör s egyet az északi kör alatt.

E nagy emberek clientáhatlan benyomást gyakoroltak kortársaikra, s kényszeríték a közpéndret, a nemességet, sőt magának a francia papságnak nagy részét is, hogy nyomukban, a haladás urján járjanak, a dolgok új rendjének általános felé.

Habár a politikai mozgalom jelentéktelenebbnek látszott is, mint a vallási, mindazáltal nem volt kevésbé fontos; mindenféle titkos társulatok szervezettek, hogy a papok zsarnoksága megdöntésén dolgozzanak; minden szóban föléledt a szabadság szent szeretete, azon magasztos erzelem, melynek lángjait a despoták évszázadok óta elfojtották. Róma a szellemek ezen forradalmi irányától megremült, s hogy gátat vessen neki, XV Kelemen főátmát a titkos társulatok ellen s rettenetes bullát intézett a szabadkőművek ellen, kik már páloolyokat alakítottak Angliában, Skóciában, Francia, Német s Olaszországban, sőt nem sokára hazánkban is... a „Hazánk s Külföld” bőven ismertette a szabadkőművesség történetét általán.

Ő zentsége halálos büntetés terhe alatt tiltotta meg alattvalóinak szabadkőművessé lenni, vagy ezek gyűléseiben részt venni, s mind annak dacára a jelenben több mint két millió szabadkőműves elterjedve az egész földtekén kormányoztatva Manchesterből — működik leginkább azon jezsuitikusdogma „csalhatatlanság” s „concordátum” ellen! azaz: a világosság s szabadság daemónjai ellen.

Ezen üldözés azonban nemhogy megakadályozta volna a szabadkőművesség terjedését, — de sőt oly dicsőfényt kölcsönzött neki, miként Európa csakhamar roppant számú páloolyai lett tele, s tagjai közé koronázott főket, Croesusokat, s az összes intelligencia színté számítja.

A szabadkőművesek azt állítják, — hogy rendjük eredete az óskor homályában rész el s azt mondják, hogy: „mióta szenvedő lények vannak, azóta vannak szabadkőművesek is, támogatni őket, hogy mióta igazságtalan emberek vannak, — azóta mutatkoznak a kőművesek is, helyre útni a jogtalanságokat, s hogy mióta családok és nép elnyomók vannak, azóta léteznek a szabadkőművek, harcolni a zsarnokok ellen.

Itt nem mulasztatom el említeni Péter csárt, ki XI. Kelemen pápa felszólítását s kísérletét, miszerint a görög egyházat egyesítse a római katolicizmussal megveté, mert ő nem volt az az ember, ki hajlamot mutatott volna rá, nyakát pápi iga alá hajtani, s azért elkergette az ő zentsége által küldött legátusokat... Nemde nagy ember volt Péter csár? És ime ily nagyszerű tettek után mivé lön az Orszó hatalom!... egy valóságos Trema Byzantio.

In fine a szabadság diadala csak is a protestantismus, szabadkőművesség s a szabadsajtó leend. E társulat commentatorai a szabadkőművesség bölcséjét a hajdani idűmének országába helyezik, a zsidók harminczadik, vagyis bölcs Salamon királyának uralkodása alatt, s azt állítják, hogy a jeruzsálemi híres templom fölépítetése után a zsidó király társaságba gyűjtötte mindazon munkásokat, kik azon emlék építésében részt vettek. Más történetírők a szabadkőművesség kezdetét a fáraók idejébe, azon korszakba helyezik, midő feltűnt Mózes s ismét mások szerint eredetüket az annyit üldözött vaudiaknak, wicléfíták és busz-szátáknak köznökn.

A különböz jezetek közül legvalószínűbbnek látszik a népek Prestors régészé. Szerinte Carrausius római tábornok (Kr. u. 287). Nagy-Britannia meghódítására küldetvén ki, legelő által a brit szigeteket császárjává kiátta ki magát, f ü g g e t l e n a l l a m o t alakított, pártolta az a művészetet, különösen az építészetet s aztán a magukat kőműves-testvéreknek nevező építészeket s munkásikat társulataba gyűjtötte s ünnepléses gyűléseket tartatott velük, kik aztán szervezett társulatot képezve hozták létre Anglia legkiválóbb építészeti emlékeit.

Preston szerint ők építették 600-ban a cautorbergi, 602-ben a rochesteri, 604-ben a Sz. Pál, s 605-ben a westminsteri sz. Péter székes templomokat, s hogy a kilenczedik század vége felé Nagy Alfréd által megbizattak újra fölépíteni azon várkastélyokat, melyek a danokkal való háboru alatt leégtek.

Egészén 924-ig az építészek s munkások társasága folytatta hasznos építkezését s eddig nem volt más, mint munkások egyesülete.

Ez évben Athelstan király öcsében, Edvin hercegekben különös protectort adott nekik s két év múlva megengedte, hogy ez fölvehesse a kőműves-testvérek nagymestere (grand master) címet. Az egyesület székhelye York lett s azért ez nagy páloolyok nevezeték az Anglia egyéb részeiben is alapult hasonló társulatoktól való megkülönböztetés végett.

1550. után a társulat N.-Britaniából Skóciába is elterjedt, a társaság azonban rejtélyes alakot csak két évszázad múlva, 1717-ben vett föl, mit leginkább Wreu Kristóf nagymesterek köznök, kire Sayer Antal, aztán Payne György követtek. Ez utóbbi szabályokat készített, a gyűléseket ezek alá vetette s megállapította az eléggé rejtélyes szertartásokat.

A brit szigetektől aztán a szabadkőművesség átszivárgott Franciaországba is, az első anglo-francia páloly 1725 elején nyitottat

meg Párisban, s nem mult belé egy negyed évszázad, hogy ez intézmény átlépett az Alpe-seken, a Piréneken, a Rajnán és Dunán is, át-plántálódva egész Európába s hazánkba is. — Amerikában, Ausztráliában, egyzóval: a világ minden részeiben számtalan páloly van... Ott pedig — a bol szabadkőművesi pálolyok nem léteznek, e nemű Odd felowsk számtalan társaságai vannak.

Ime, ez rövid vázlata a szabadkőművességnek, mely a zsarnokság s csalhatatlanság ellen küzd, az emberiség jogait védi s a szabadság s világosság felé tör... .

E mai korban, a midőn a szabadsajtó — mint az egyedüli palladiumja az emberi szellem jogainak — mely folytonos harcban áll a hatalmak emberek irtó romboló fegyverével, — nincs többé szükség „rejtélyes társaságokra” és ennőfogva a szabadkőművességre sem! — hisz Gutenberg sajtoja kétségkívül többet ér, — mint az Uchatius ágyuja s a szabadkőművesség czeremoniája! K. J.

— A magyar fővárosból. — Néhai Toldy Ferencz könyvtárát a közokt. miniszterium megvette az ország részére. — Petőfi „Talpra magyar” című költeményének kézirata megkerült. Tancsics Mihályról a czeplédi lakosok fognak gondoskodni — A m. athletikai klub és hó 30-án az Orszó kertben viadal versenyt tart. Kovács Mátyás hajóács az ó budai hajógyárban a géplánc által a működő géphe sodortatvan, teste összezuhatott s meghalt. Nyomorúság a korszóban című új bobózat kerül legközelebb színre a népszínházban, melyben a Horváth pár fogja bemutatni magát. A képviselőház a busvétí ünnepek után első ülését holnap tartja. A Frőbelegyet buzgó al-előnköjé s tiszti minőségében továbbra is megmaradt.

Vidék.

— A „Debreczen” levelezése. — Rév-Komárom, apr. 18.

Az Arimathiai József a Krisztust kereszt-fájáról levétetvén, kököporsóba tette, de keves pihenés után feltámadván, él s élni fog szellemileg, míg az igazság az utolsó emberrel a földről ki nem hal. Ezen nagy szellem emléket, mely az egész földön elterjedve van, a kereszténység megint nepeztük mi is. De midőn egy részről a feltámadás feletti magasztos érzelműt dagadt keblünk, más részről vadromhamokban ostromolja az a fájdalom, azon helytely fájdalom, hogy reményeink végős támaszai, az önálló vámtérítést és bank kérdései átadatnak-e a feltámadás nélküli halálnak, vagy pedig kinos vonaglás után a feltámadás napjára ébredünk? Fajdalom! ez utóbbira a létező körülmények nem nyujtanak kedvező kilátást.

Adómegeintési czédulákkal annyira elva-gyunk árasztva, hogy talán védgátat lehetne belőle csinálni, csak legyen a ki fizetni tudjon. Nagy azoknak száma, kiknek remény se lehet, hogy azt valaha behajtanai lehessen.

A kereskedések külföldi és hitelleb hozatott árucikkkel tömve, de kevés nincs, és nem is lesz, mert az adó, uszora és a bős elem elhordott, elseprétt mindent.

A zalog takarékpénztár becüsse 45,000-en felül beszél a bezalogositott tárgyak számát, a melyek csak ágyűneműekből, minő a dunyha és párna, állanak, és ez lesz a legnagyobb kereskedés Komáromban, mert birtokában fognak potya áron maradni, ezen ki nem váltóható tárgyak. Hát a dobra való ezüst, arany értékes darabok száma minő lehet?

A mesteremberek műhelyeiket csaknem egészen bezárták, és a dunapart ácsorogva varják, hogyha valaki megkívánja őket, ha nem egyébbnek, hát köcsöknak, de arra sem kellenek, mert nincsen a ki megfogadja őket szolgálatba, lopni pedig nem tanultak, és így a végpusztulással állanak szemben — irgalom nélkül.

A földművesek még most sem szánthatnak még ott sem, hol a víz lepadt, mert a megzabált talaj ki tudja mikor lesz eke alá alkalmatossá.

Azt hittem, hogy e fellépés megsegényitendi és bizalmatlanságát felöjgia győzni, azonban tévedtem. Nehány nappal később, midőn irodámat felnyitottam, észrevettem, hogy a zár meg volt sérte.

— Mascha, mi ez? — kérdém a szolgálót. Ki nyitotta fel irodámat.

— Az ur volt itgnap az ön távollétében, valamit keresett.

Magamon kívül voltam. Az első alkalommal megkérdeztem, hogy mit akart irodámban erre azt felelte, hogy angol tapaszt keresett.

— Miért csavartad le a zárt? Sokkal egyszerűbb lett volna a gyógyszerháza küldeni érte.

— Igen, igazad van — mondá — de nem jutott eszembe.

— Ostoba vagy kedves barátom — mondám. — Hát nem látod-e be, hogy ha képes volnék másod ízben egy tényt elkövetni, minőt az irántúli szeretetből egyszer már mérnyeltem, mégis nem vagyok annyira örült, hogy fejemet ok nélkül kokczára tegyem.

(Folyt. köv.)

A „DEBRECZEN” tárczája.

ELMOSÓDOTT NYOMOK.

Bűnügyi regény 1 kötetben.
Irtá: Ahscharumoff Miklós.
Harmadik rész:
XII.
Julia naplójából.
(Folytatás.)
Felemelkedtem és a lámpafényénél egy férfúnak magas, setetes termetét pillantottam meg, ki mozdulatlanul, mint egy szobor állt a félig szent függöny szárnyak között. Teljesen felvont öltözve, mi annyival inkább meglepett, mert Pál már régen aludni ment.
— Pál, te vagy — mi bajod — kérdém. Egy hanggal sem felelt a függöny szárnyait összevonta és eltűnt.
Ez külsőbenek tört fel előttem. Rövid gondolkozás után felkeltem, magamra vettem reggei ruhámat és elhagytam a szobát. A mellék szobákban setét volt, azonban alig érttem el a salont, midőn lámpafény sugársótt

felém. Pál dolgozó szobájában volt, melynek ajtai nyitva állottak. Egy ellenállhatlan kíváncsiság ösztönzött, hogy közelebb lopódom és betekintsek. Ő fel s alá járt — arca setét és dúlt volt. Beléptem. Midőn léptelmeim halotta, borzadály futotta el és elfordult.
— Mit akarsz? —
— Semmit — válaszoltam — nem akarok látogatásoddal adós maradni. E szavaknál körülnéztem. Az ágy még érintetlen volt. Az asztalon a theekészlet és egy palacz, minden érintetlen.
— Miért nem alszol? — kérdém. — Az idő már későre jár. Hány óra lehet?
— Nem tudom, valószínűleg ötre jár.
— Látogatóba voltál valakinél?
— Nem, válaszolt, rámmézett és tovább folytatta a járkálást.
— A theatrik még egészen forró — töitsek számodra theát?
— Nem, ne bántás; ne érintsd — mondom ne nyulj semmibe. Menj odább az asztalól.
— Szent isten, mi történt veled?
Ismét adós maradt a felelettel. — Csudálkozva áltam ott egy ideig, aztán félrementem. Ilyféle jelenetek még többször ismétlődtek jelentéktelen eltérésekkel. Ha felébredtem éjjel, Pált láttam szobámban. Mint árnyék

megjelent s eltűnt azonnal, mihelyt észrevette, hogy meglátam. Végre nem hagytam általa zavartatni magam és nem keltem fel. Hogy mint magyarázzam meg magamnak ezen éji látogatásokat, nem tudtam és a szerelemföltételek tulajdonítottam őket. Gondoltam, hogy azért jó, miszerint meggyőződjék róla, hogy vajlon hon vagyok-e — és ez nem is volt lehetetlen. Azonban ebből még nem lehet mindent kimagyarázni és a dolog nem is szorított erre minden. Arca mindig sötétebb lón és minden egy nem sokára kitörendő zivatarrá mutatott.
Egyszer egy a Stekolitkoff által adott nagyszerű estebéd után igen rossz hangulattal tért haza Pál és főfájásról panaszkodott. Sódáv, melyet ily alkalomkor inni szokott, nem volt a háznál, hanem volt pezsgő porom és porocskát feloldottam vízbe az ő jelenlétében.
— Jer Pál, igyál.
Arca sajátszerűen eltorzult.
— Mi bajod?
— Semmi — egészen jól érzem magam.
— Mindogy, azért csak igyál.
— Nem, én nem akarok — igyál magad, ha kedved van hozzá.
— En vonakodtam. Ő felélt, megragadta kezemet és soká merően nézett szemembe.

— Igyl, kérlek — mondá — tedd meg a kedvemért.
— Megtűközve álltam előtte, s majd rá, majd az itala tekintettem.
— Tehát nem akarod meginni?
— Nem, nem akarom meginni.
— Egyáltalán nem teheted meg kedvemért e csékélységet?
— De hát miért? Mily különös egy ötlet ez?
Mindkét folyadékot egy pohárba töltöttem és oda nyujtá kezembe a pezsgő italt.
— Igyl!
— Pál, mi jut eszedbe?
— Igyl, tüstint igyl!
— Szűnjél meg szenvedélyeiddel kinezni. Hisz nézd csak már elszeggett s többé nem ér semmit az ital.
— Art egyedül isten tudja — talán mégis fog hatni... legialább köstöld meg. Egymásra néztünk. Hirtelen minden világos lön előttem.
— Te egy gyáva vagy, add ide.
Kirágdattam kezéből a poharat, tartalmának felét kiirtettem a megmaradt részt egy hajléra kiittam, a poharat földhöz vágtam és szégyen és haragtól égő arczczal elhagytam a szobát.

Az oroszok keblét szintén látni tölti el, mert könnyen szerzett kincsek, mint a hirtelen meggazdagodás reményében adtak ki, részben soha sem lesznek behajthatók.

Az ügyvédek, minthogy már most nem találnak, egymást kezdik exequálni, hogy még éhessenek. Pedig Komáromban belőlük sok szép példány tálatatik. — Mert sok urt egyén, az ügyvédi állást sok haszonnal biztatónak tekintve, törte magát diploma után, s előbbi biztos, de szerény állásával felbgyva, ügyvéd lett, de most már szívesen eladná kutyabőrét a zsvásáron, ha vevőre találna, és szívesen folytatná a tanítói pályát, melyet egykor hűtelenül elhagyának.

A hetivásárok még most is rendtelnek, mert az utak elrongálása miatt Csallóközből és Ujvár vidékéről még most sem jöhetnek. A drágaság nagy, pénz pedig hozzá nincs. Szomorú élet, melyben egymástól alig élhet az ember. A sok hivatalnok a sok katonaság minden felémest élönk.

A lakosok közül azok a kiknek pénzük van, hazáik romjait igyekeznek kitépíteni. A körmesek hitelben is kénytelenek dolgozni, ha azt akarják, — hogy valami munkájuk legyen.

Legboldogabbak a katonák, mert lényegük kijár, és a hivatalnokok, de nem a városi, hanem a kormány hivatalnokok, mert ők, ha irt tudnak, kiállítják a nyugtát s beküldik az adópenztárába, s mindjárt van pénzük, ellenben a városi hivatalnokok panaszoknak, mert hogy egy kis pénzhez jutassanak, kénytelenek nyugtájukat sokszor fele áron elárítani. Szóval a nyomorúság, mely itt van, nem képzelt, hanem nagyságban tüneti fel magát; és még a fényezés a hivatalnokok, katonák tisztok és zsidó nők részéről iszonyu a pogánok rovasára, melynek láttára nem ok nélkül sohajtuk fel: oh védegytet, jöjjön el a te országod, hogy külföldi drága, de rossz portéka helyett saját gyártmányaink mellett lehessünk az egyszerűség karjaiban boldogok!

János herceg számára özevgy Győzött rácz-utczai teket s hazát vették ki, mely új-ból alakított, a legcsendesebb és nyugalmasabb helyül fog szolgálni.

Vidéki hírek. A szombathelyi tákarcépenzár az ottani növegyetnek 50 frtot adományozott. A szőlősi sirketben sir-ásas alkalmával egy római korbeli urna ásatott ki, melyben sok apró tárgy találtatott **Kis-Aszonyfán** egy földmives 60424 frtot nyert egy 250 kros sorsjegyen. **Negy lábu csibe** látott napvilágot a mult héten Sz. Fehérváron. **M. Szigeten** delárdát akarnak felállítani. **A gyulai növegyet** által a mult hó 6-án jótékonyczelra rendezett közvacsora 710 frtot jövedelmezett. **A magyar orvosok** és természetvizsgálók ez évi nagy gyűlése Máramaroszigeten lesz. **Segesvár** városában a létesített gyermekkert megnyit.

Színészet.

— Vasárnap, április 16-án adatott: **Honvéd és Szerzetes** című jellemrajz 3 szakaszban. Az előadás jövedelme részben a városi színház penztárának, részben a színházi nyugtázott javára fordítottat. Az előadás szabatos és öszszégy volt.

Hétfőn, unep másodnapján **Árgyil és Tündér Ilona** tündéres népre került színi. meglehetősen számú közönség előtt. Az előadás ma is folyékony meneti volt, a gépezetek és díszletek még most is meglepők, s a kezelő gépmester valóban dicséretet érdemlő ügyességet fejtett ki.

Nagyobb érdekléssel vártuk azonban a keddi előadást. Adatott ekkor a „Szövet-ségesek”, vigjáték 3 felvonásban. Irta Mooreau Pál. E darabban lépett fel Sz. Prielle Kornélia asszony. Mit szóljunk játékról, mely teljesen elragadta a nagyszámmal megjelent közönséget? Játékát, főmódszerét meg minden csak látni lehetett, oly művésies volt minden mozdulata. Kileptekor hosszantartó zajos tapsviharral üdvözöltetett s négy virágcsokorral tiszteltetett meg. A többi működő személyzet is jól játszott s megemlitendők Siposné és Deák Kata. Az előadás 10 órakor véget ért.

UJDONSÁGOK.

* Sz. Prielle Kornélia vendégművésznőnk, mint értesítünk a „Holt sziv” című drámában is fel fog lépni.

* Ertesítettik a t. cz. városi közönség, hogy a zenedei hazi hangversenyek még csak folyó április hó 23-án és 30-án a városi színházban fognak megtartatni; s azonult darab ideig megszüntetettek. Folyó év június 5-én, pünköszt hétfőjén pedig, a zenedei alaptökeje növelésére nagy hangverseny fog rendeztetni, melynek műsorozatába jeies zeneszerző Gounod Károly „Mireille” című kedves dalművének egész első felvonása is (Nyitány, 1. 2. és 3. számok) fellesznek véve. Debreczen, április 17. 1876. A zenedei igazgatósága.

* Hymen Jászberényben és vidékén köztisztelőben áll. — több országgyűlésen volt képviselőnk Pethes József ur leányának Józsa kisasszonyának eljegyzése tegnaptörtént meg Balzház József m. állam vasuti ellenőrrel. — A vidék veszt, a főváros nyer egy kedves szelid hólyeg.

* Gyászjelentés. Szomorodott szívvél jelentük szeretett jó testvérünk, nagybátyánk, illetőleg rokonunknak helybeli kereskedő Gyulai Lászlónak folyó 1876. évi április 17-én, este 8 órakor, életének 51-ik évében, 6 napos súlyos betegség után hagyományba történt gyászoz kimúltát. A boldogulitnak hült tetemei folyó év április hó 20-án délután 3 órakor fognak a sasutczai 17-ik számú házál tartandó rövid ima után a hatvanötödik sirketben örök nyugalomra letetetni. — Mely végítességetéleire a boldogulitnak barátait, kartsársait és ismerő-

seit tisztelettel meghívjuk. Debreczen, 1876. április 19. Gyulai Zsuzsanna, férje Kardos Istvánnal, Emília, Kálmán, Rozina, Albert és Ester gyermekeikkel; Gyulai Juliánna, férje Ketter gyermekeikkel; Gyulai Rozália, férje Erzsébet gyermekeikkel; Gyulai József, neje Páfy Zsófiával, Ida és Ilka gyermekeikkel; Gyulai István, nejevel Riegl Matildával; és Gyulai Mária.

* Városunkban elterjedt hír szerint a királyi tábla a debreczeni kir. törvényszéknek Blaga Junra hozott kötel általi halálítéletét helyben hagyta. Ellenben Dobos Gábor halálbüntetését 25 évi börtönrre változtatta.

* T. szerkesztő ur! A „Debreczeni Ellenőr” f. április hó 8-án megjelent 70-ik száma azon rovatában, melyben az április 6-án tartott városi közgyűlés tárgyait mikénti elintézése adatik elő, egy — nem tudom figyelmességéből, vagy rossz akarattól tett, de szó nélkül semmi esetre nem hagyható közlemény foglaltatik reám vonatkozólag, melyet kénytelen vagyok helyreigazítani: ennél fogva tisztelettel kérem tek. szerkesztő urat, miszerint jelen soraimat becses lapjában közzétenni sziveskedjék. Ugyan az illető cikkirő a „Debreczeni Ellenőr” idézett számában nemmet, mint volt városi irnoké említi. Nem tudom, micsoda forrásból merítette cikkirő azt, hogy én csak voltam városi irnok, de annyi bizonyos, hogy akár mástól halotta, akár maga találta fel: az nem egyeb, mint alap-talán és rozakaratú ráfogás, melyet ezennel visszatartok. Mert én nemcsak voltam, hanem városi rendes irnok vagyok most is, és leszek talán tovább, mint cikkirő a „Debreczeni Ellenőr”-nél forgatja most is, és hogy városi rendes irnok vagyok most is és nemcsak voltam: erre nézve a bizonyíték bármikor meggyőződéset szerezhet magának közleménye helyteleneségéről. Debreczen, 1876. április 13. Tisztelettel Győrörsy Gábor városi rendes irnok.

* Sajnálattal vetttünk tudomást a mai szinlapról, hogy a közönségünk előtt kedvelt színész Bacsó Lujza a kisasszony beteg. Ohajtuk minél előbbi felgyógyulását, hogy még városunkból távozása előtt látassuk szinpadunkon.

* A „Sárréti jótékony nő-egylet” által B. Ujfaluban, a városbáz nagy termében f. április 30-án a létesítendő kisedővoda javára a negyed részben a bazi árvízkaróssalatt fellegelésére rendezendő közvacsora, és Károlyon báz a rizmetett tisztelettel meghívja a rendezőség. B. Ujfalú április 9. 1876. Beléptidij 1 frt. ó. Közvacsora este 7 órakor, melynek végetével 10 órakor a táncszalóm vendi kezdetet. A közvacsora alkalmával az egytel hólyeg legnagyobb gondot fordítandának arra, hogy a jótékony czél sikere s legkisebb zsalolás által se veszélyeztessék, — mely okból az ételek — melyek közadakozásból egybegyűjték — adagoként különbség nélkül 30 krétt lesznek kiszolgálndók. Kéretik a meg-

jelentő t. hólyközönség az estély házias jellegének megőrzése szempontjából, egyszerű öltözetben megjelenésre! Felülvezetések köszönettel fogadtanak.

* Három dollal kell rendelkezni azoknak, kik a philadelphia világtárlatot megakarják látogatni. Rendelkezniük kell idővel, mert csak a tengeri utazás 24 napot vesz igénybe, tárczája mód nélkül potrohos legyen, — mert Amerikában a napi ellátás a legkisebb számtással a mi pénzünk szerint 20 frt, és végre tudni kell angolul, mert a nyelv ösmere te nélkül ott igen kóvásra lehet menni.

* A katonai pótsorozás, mely tegnaptartatott meg, megvizsgáltatott összesen 15 helybeli illetőségű, ezek közül besoroztatott 1, töbröltetett egy. Nem debreczeni illetőségű megvizsgáltatott: összesen 10, ezek közül alkalmas lett 3. Kapcsolatban jónak látjuk megemliteni, hogy a jövő pótsorozás május második napján leend.

* Balázs Kálmán derék népzeneznünk és zenetársulata a vásár alatt a „Bika” és „Fehérő” vendéglőkben felváltva és pedig a következő napokon fog működni. Szombaton ápr. 22. és hétfőn 24-én a „Bikában”; vasárnap 23-án és kedden 25-én a „Fehérőben.”

* A „Magyarország s Nagyvilág” 16-dik száma a következő érdekes tartalommal jelent meg. Szöveg: Agus dei. (F. J.) — Isten háta meggett. Beszély a palócz nép-életből. (Tövelgyi Titusz.) — Enid. Király-idyll. Tennysontól. (Csukási József.) — Egy háromszáz éves dráma. (H. Szin. ei József.) — A fővárosból: Tavasz a gombikban. (Porzó.) — A tizenkét hónap. IV. Április. — Különfélék. — Sakféltadvány. — Szőrejtény. — Szerk. úzen. Rajzok: Agus dei. — Husvétü öntözés falun. — Judás csókja. — A szent sir temploma Jeruzsálemben. — Szent Péter temploma Romában. Ara negyedévre 2 frt 50 kr.

* Husárak a helybeli mészárosok által f. évi április 19-26-ikáig megállapitva, s a hatóságúal bejelentve következők: Mészáros ipartársulat hatvan-u. 1553. sz. a. székeiben 1/4 hus ár 38 kr. — Balsay Gábor hatvan-u. 1442 és csapó 358. számú, — valamint Rácz György várad-u. 2121 és czeplé-u. 2599. sz. székeiben 42 kr, minden többi mészárosoknál pedig 44 kr.

Sz. Prielle Kornélia asszony második vendég-játéka.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Bérlét színet. Csütörtök, 1876. április 20-án adatik: **A Sphinx.**

Dráma 4 felv. Irta Féeliet Octave; francziából fordította Paulai Ede.

Pénteken Csáthy Medgyasszay Ilka assz. vendég és jutalomjátékúal bérlétszünetben adatik:

Tündérlak Magyarhonban, vagy a Rokkant huszár.

Népszimű 3 szakaszban, dal- és táncokkal. Kezdeté fél 8 órakor, vége 9 óra után.

Felelős szerkesztő: **TISZAI DÁNIEL.**

Nyilttér.*

Egy nősülni szándékozó csinos külsejű fiatal ember, ki több éven át bank- és kereskedő üzletben volt, 1876-tól máig államhivatalban van alkalmazva, ajánlkozik mint üzletvezető valamely fiatal övegyhez, visszavonuló kereskedő avagy földbirtokoshoz.

Mi jellemét és eddigi előéletét illeti, a legmagasabb körökből ellátott ajánlatokkal kész szolgálni.

Kegey megkeresések kéretnek Mihályi László 729. szám alatt Pest posterestante intézetben.

130 2-5

x Traugott Erhard urnak Grossbreitenbachban (Thüringia.) Mióta én az ön Dr. Vithes-féle szemvizét használom, azóta szemfájdalmaim nagyon javultak, ennél fogva felkérem (köv. a rendelet) Soutop, 1875. márc. 14. — Lehman Juliánna. Továbbá: Már több éven keresztül szemfájdalmakban szenvedtem, s noha számtalan segélyt megkísérletem, javulást mindazáltal nem találtam. Miután ajánlat folytán, az ön Dr. Whites-féle szemvizet használtam, mindjárt az első pohár felhasználása után szememnek jó állapotát, mint előbb ismét visszanyertem, és nem tudom eléggé e szemvizet ajánlani. G. Rossenburg b. Caiste, 1875. márc. 22. Hausler C. Lorenz.

* E rovat alatt közöltétt nem vállal felelősséget a Szerk.

H I R D E T E S E K.

KUBINYI KÁLMÁN
nórinbergi és diszáru kereskedéséből
Debreczenben
az összes áruk gyáriáron alól is
VÉGKÉPEN KIÁRULTATNAK
ugyanott tartályok (Stelagen) és kirakatok (Auslagen) jutányosan eladók.

Ezennel tiszteletteljes ndomására hozom a n. é. helybeli és vidéki közönségnek, hogy a ref. kistemplom körüli építkezés, üzletem átalakítása, de főképen helyiség hiánya végett, kénytelenítve vagyok árum nagyobb részén tul adni. Hogy pedig azt oly rövid időn eszközölhessem, kijelentem! — sőt saját érdekem is azt kívánja — hogy kivétel nélkül minden árut haszon nélkül, az ivad cikkeket pedig 10-től 50% százalék árleengedéssel elárusítandom.

Teljes tisztelettel
Kubinyi Kálmán.

81 11-?

„SÜRGÖNY.”
vásár alkalmával
a vásártéren bécsi-utczában
ROTHAUSER testvérek
Budapestről,
nagyszerű gyári-raktárakban napernyők
nagyban és „kicsinyben”
bámulatos olcsó áron eladatnak,
és pedig:
Szép, jó és olcsó.

1 db szövetből 50 kr, és 1.50 kr.
1 „ alpacából 75 kr, és 1.50 kr.
1 „ selyemből 2-3 frt.
1 „ selyemből bélelve 1.50 4 ft.
Legfinomabb selyemből szögelyezve;
dbkint 2.50, 2.75, 3-3.50 kr.
Eszernyők 1-1.50, 2-2.50-3 frt.
Selyemből 4-4.50, 5-6-10 fr.

1 gen elegans, lyoni selyemből, legfinomabbban kiállitva, dbkint 3.50, 4-4.50, 5 frt.
A legelőcsőbb és legfinomabb, a mi eddig kiállitottat: dbkint 6-6.50, 7-7.50 krajczár.
Fali-ernyők a 7-8-10-12 frt.
125 2-3

Arverési hirdetés.
A debreczeni kir. adóhivatal részéről közhírré tetetik, hogy a „Debreczeni magyar-német erdő ipartársulat” helybeli faraktárából lefoglalt 12,030 frtra becsült épület-fa, deszka és léczneműekre a helyszínen 1876. április 24-én d. u. 2 órakor, sikertelenség esetén folyó év május 2-án d. e. 9 órakor nyilvános árverés tartatik, melyre a venni szándékozók meghívvatnak.

Kelt Debreczenben, 1876. április 8.
Leypold. Sajó.

127 2-?

A kimaradhatlan ternőnyeremény

játéktervem által sikerült nekem a 90 számot ugy elhelyezni, hogy minden húzásnál 6 vagy 9 ternő okvetlenül huzatik, azonkívül még sok ambó.

Ezen játéktver egy sorozatának ára **csak 50 kr. o. é.**

Ezen sorozatok egész éven át s bármely húzásban játszhatnak.

Kapható: Budapest, IV. ker. kéményseprő-utca 2. sz. 1. em. 4. ajtó. Levelek bérmentve küldendők; megrendelésnél 15 kr. posta-bélyeg melléklendő.

D. D.
a ternőjátéktver kiadója.

113 9-

ELSŐ BUZA KEMÉNYÍTŐ GYÁR jegyzéke.

Bignió Jánosnál nagyhatvan-utca elején saját házában.

100 1/2 legfinomabb kristály keményítő fr 28 —
100 „ csipke „ 26 —
100 „ középfinom „ 20 —
100 „ közönséges „ 12 —

124. 4-6

BURGER LIPÓT
noi és férfi divatkereskedése

Debreczenben, fő piacz 2139. szám alatt.

Ajánlja a n. é. helybeli és vidéki közönség becses figyelmébe:

Legújabb francia virágokat, kalapformát, selyem és bársonyszalagot, francia-, güppür- és Blond-csipkék. Legújabb nyakfodrok, gallérok és Manchetták, női és gyermek harisnyák- és kéztüktek. Legújabb legyezők és napernyők, menyasszonyi fátyolok és koszoruk, paszomant díszek, rojtok, ripsz-atlaszokat minden színben, himzett szelvény, és betétek, továbbá: moult, Batistclairt, mouslint, organtint, sirdinget és chifonokat.

Fehérnemű gyári raktárának ÁRJEJYZÉKE.

Női chifon ingek 1.30, 1.50, 1.80 kr, himzett 1.80, 2.20, 2.70 kr.
Női chifon hálóreklí 1.20, 1.40, 1.70 kr, himzett 1.80, 2-2.30, 2.80 kr.
Női chifon alsó szoknyák 2-2.40, 2.80 kr, himzett 3.20, 3.80, 4.50 kr.
Női chifon alsó nadrágok 1.20, 1.40, 1.60 kr, himzett 1.70, 1.90, 2.10 kr.
Női vászon ingek 2.20, 2.60, 2.90 kr, himzett 2.90, 3.30, 3.70, 4 ft.
Legjobb állásu francia miederek 1-1.40, 1.80, 2.30, 3-3.70 kr.
Férfi chifon ingek 1.10, 1.30, 1.50, 1.80, 2.10 kr, himzett 2.60, 3.20 kr.
Férfi crettion ingek 1.10, 1.25, 1.60 kr, 2 gallérral 1.80, 2.10, 2.40 kr.
Férfi oxford ingek 2 gallérral 1.80, 2-2.40, 2.70, 3-3.20 kr.
Férfi alsó nadrágok czérna vászomból 90, 1.10, 1.25, 1.40, 1.70 kr.
Férfi gallérok és manchetták legutányosabb árban. 85 6-52

Vidéki megrendelések leggyorsabban eszközöltetnek.

Az ember szemére legfontosabb szer

a valódi 1822 óta világhírűvé vált Dr. **WHITES SZEMVIZ,** Traugott Ehrhardtól Groszbreitenbachban Thüringben. 1 üveg ára 1 frt o. értékben. — Kapható Debreczenben **Rothschneck Emil** gyógyszerész urnál.

61 3-11